

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 508/2019-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vlastníckeho práva zaručeného v čl. 17 Charty základných práv Európskej únie a porušenia čl. 38 Charty základných práv Európskej únie postupom Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ, Bratislava, v konaní vedenom pod ČVS: UIS-379/OISZ-2019 a jeho uznesením zo 16. augusta 2019 a postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100 a jej uznesením z 9. septembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .
2. Žiadosti [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých postupov a rozhodnutí a s'ťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2019 doručená ústavná s'ťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „s'ťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), vlastníckeho práva zaručeného v čl. 17 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a porušenia čl. 38 charty postupom Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ, Bratislava (ďalej len „inšpekčná služba“) v konaní vedenom pod ČVS: UIS-379/OISZ-2019 a jeho uznesením zo 16. augusta 2019 a postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100 a jej uznesením z 9. septembra 2019.

2. Z obsahu s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ sa trestným oznámením z 9. mája 2019 adresovaným Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky domáhal začatia trestného stíhania zodpovedných osôb konajúcich za obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len [REDAKOVANÉ]), pre trestný čin poškodzovania spotrebiteľa podľa § 269 ods. 1 písm. c) a ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a trestný čin zneužitia účasti na hospodárskej súťaži podľa § 250 ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ako aj začatia trestného stíhania zodpovedných príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „ZVJS“) konajúcich v mene Generálneho riaditeľstva ZVJS a ústavov ZVJS pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ku ktorým malo dôjsť

uzavretím nevýhodnej zmluvy medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ] a ZVJS o poskytovaní elektronickej telekomunikačnej služby, za ktorú odsúdení vykonávajúci trest odňatia slobody alebo osoby vykonávajúce väzbu nachádzajúci sa v ústavoch ZVJS platia neprimerane vysoké poplatky.

3. Trestné oznámenie bolo v časti týkajúcej sa podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 psím. a) Trestného zákona príslušníkmi ZVJS odstúpené inšpekčnej službe, ktorá ho uznesením pod ČVS: UIS-379/OISZ-2019 zo 16. augusta 2019 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietla, pretože nezistila dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

4. Proti uzneseniu inšpekčnej služby o odmietnutí jeho trestného oznámenia podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajská prokuratúra uznesením č. k. 1 Kn 489/19/1100-8 z 9. septembra 2019 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla.

5. Sťažovateľ je presvedčený, že inšpekčná služba a krajská prokuratúra svojimi rozhodnutiami a postupom, ktorý ich vydaniu predchádzal, zasiahli do jeho označených základných práv zaručených mu ústavou, chartou a dodatkovým protokolom.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rozsiahlo popisuje faktické a právne okolnosti veci, v ktorých videl naplnenie znakov skutkových podstát, pre ktoré podal trestné oznámenie na podozrivé osoby. Predovšetkým poukázal, že *„žaden kompetent Zboru... nie je oprávnený uzavrieť telekomunikačnú zmluvu tak, že v nej v mene odsúdených/obvinených uzavrie s operátorom aj dohodu o cenách hovorného“*, pretože v tomto zmluvnom vzťahu sa nevynakladajú *„finančné prostriedky štátu“*, teda ZVJS je iba *„sprostredkovateľ zabezpečenia verejného záujmu na zabezpečení práva väznených osôb na telefonovanie“*. Podľa sťažovateľa generálny riaditeľ ZVJS a riaditelia ústavov ZVJS pokiaľ uzavreli so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] aj dohodu o *„cenách hovorného za väzňov“*, zjavne týmto postupom prekročili svoju právomoc. Priama či nepriama ingerencia ZVJS do určovania

cien „hovorného pre väzňov“ spoločnosťou ■■■■■ ■■■■■, ktorej jedinej táto kompetencia prináleží, je podľa sťažovateľa neprípustná.

7. Napadnutému uzneseniu inšpekčnej služby sťažovateľ vytýka svojvoľnosť konštatovania, že z obsahu trestného oznámenia nevyplývajú žiadne relevantné informácie alebo dôkazy o tom, že by príslušník ZVJS konal tak, aby úmyselne poškodil sťažovateľa. Sťažovateľ zastáva názor, že predmetom dokazovania v trestnom konaní musia byť *„externality objektivizujúce subjektívne prvky vnímania a chápania konajúceho subjektu“* a práve tieto *„externality zjavne preukazujú možnú trestnú činnosť kompetentov Zboru, ktorá mala byť náležite vyšetrená v trestnom konaní“*.

8. Príslušný prokurátor krajskej prokuratúry podľa sťažovateľa neodstránil svojvoľné závery inšpekčnej služby a ani nereagoval na jeho podstatné sťažnostné námietky, že *„kompetenti Zboru nie sú oprávnení v danom prípade uzatvárať cenové dohody za väzňov“*.

9. Za nenáležitú a svojvoľnú sťažovateľ považuje argumentáciu orgánov činných v trestnom konaní, že tieto nie sú oprávnené v trestnom konaní *„regulovať, resp. vykonávať štátny dohľad nad poskytovaním telekomunikačnej prevádzky“*. Podľa sťažovateľa ak inšpekčná služba a následne krajská prokuratúra odmietli skúmať hodnotenie cien účtovaných za využívanie telekomunikačných služieb, *„celkom nepochybne tým odmietli zistiť skutkový stav veci“*. Zastáva názor, že je úlohou orgánov činných v trestnom konaní zisťovať *„relevantnosť cien“*, ak ide o trestné činy hospodárske a s nimi súvisiace zneužívanie právomoci verejného činiteľa.

10. Vo vzťahu ku konaniu ■■■■■ ide podľa sťažovateľa o zneužívanie dominantného postavenia podľa § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a tým aj o naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania spotrebiteľa.

11. Napadnuté rozhodnutie krajskej prokuratúry sťažovateľ považuje za „*nulitný akt, teda paakt*“, keďže v jeho výroku absentuje skutková veta. Táto podľa sťažovateľa formálna „*vada*“ uznesenia zakladá jeho neexistenciu, resp. ničotnosť.

12. Za porušenie práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľ označil aj postup krajskej prokuratúry, ktorá na jeho sťažnostnú argumentáciu nereagovala a v odôvodnení uznesenia neuviedla vlastné nosné úvahy vedúce k jej rozhodnutiu. Podľa neho krajská prokuratúra len „*mechanicky*“ zopakovala závery inšpekčnej služby a k argumentácii sťažovateľa neuviedla „*ani jediné slovo*“.

13. Z nekonania v tejto záležitosti sťažovateľ obvinil aj „*Telekomunikačný úrad*“ a poukázal aj na obchádzanie ustanovení Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb.

14. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. *Základné práva sťažovateľa vlastniť a užívať majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu čl. 1 k Dohovoru, právo na majetok podľa čl. 17 Charty, právo na ochranu spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty a právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR postupom Úradu inšpekčnej služby v konaní vedenom pod ČVS: UIS-379/OISZ-2019 a jeho uznesením... zo dňa 16. 8. 2019 ako aj postupom Krajskej prokuratúry Bratislava v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100-8 a jej uznesením zo dňa 09. 9. 2019... porušené boli.*

2. *Uznesenie Krajskej prokuratúry Bratislava sp. zn. 1 Kn 489/19/1100-8 zrušuje a vec vracia Krajskej prokuratúre v Bratislave na ďalšie konanie.*“

15. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom s odôvodnením, že sa od 4. decembra 2013 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a „*nie je vlastníkom žiadneho majetku či iných peniazmi ocenených práv a nemá žiadny príjem*“.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

16. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

17. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

18. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

19. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

20. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

21. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie sťažovateľom označených základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dodatkovým protokolom a chartou, ku ktorému malo dôjsť tým, že inšpekčná služba odmietla jeho trestné oznámenie, ktorým sa domáhal trestného stíhania osôb zodpovedných za vysoké ceny telekomunikačných služieb (ceny hovorov) v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody a výkon väzby, ktoré uhrádzajú odsúdení alebo obvinení a krajská prokuratúra jeho sťažnosť proti rozhodnutiu inšpekčnej služby zamietla bez toho, aby sa sťažnostnou argumentáciou zaoberala.

23. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

24. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

25. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva...

26. Podľa čl. 17 ods. 1 charty každý má právo vlastniť svoj oprávnené nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon, pričom

musí byť včas vyplatená spravodlivá náhrada. Užívanie majetku môže byť upravené zákonom v nevyhnutnej miere v súlade so všeobecným záujmom.

27. Podľa čl. 17 ods. 2 charty duševné vlastníctvo je chránené.

28. Podľa čl. 38 charty politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.

29. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. medzi mnohými napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 60/08, II. ÚS 165/2011, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 92/04).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

III.A K namietanému porušeniu označených práv zaručených ústavou, dodatkovým protokolom a chartou postupom inšpekčnej služby v konaní vedenom pod ČVS: UIS-379/OISZ-2019 a jej uznesením zo 16. augusta 2019

30. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd predovšetkým uvádza, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel tohto princípu vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

31. Ústavný súd konštatuje, že postup a rozhodnutie inšpekčnej služby bola na základe sťažnosti sťažovateľa oprávnená a aj povinná preskúmať krajská prokuratúra, ktorá tak urobila v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100. Právomoc krajskej prokuratúry preskúmať sťažovateľom namietaný postup inšpekčnej služby a jej rozhodnutie vylučuje právomoc ústavného súdu na preskúmanie tejto časti ústavnej sťažnosti.

32. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti – namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu a práva zaručeného v čl. 17 charty, ako aj porušenia čl. 38 charty napadnutým postupom inšpekčnej služby v konaní vedenom pod ČVS: UIS-379/OISZ-2019 a jej uznesením zo 16. mája 2015, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.B K namietanému porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100 a jej uznesením z 9. septembra 2019

33. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu

samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

34. Ďalej ústavný súd pripomína, že v rámci svojej judikatúry už uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa.

35. Len pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na trestnom oznámení proti tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní [porov. Dziedzic v. Poľsko, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers v. Švédsko, č. 11826/85, rozsudok ESLP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmierek v. Poľsko, č. 10675/02, rozsudok ESLP z 21. 9. 2004, bod 48].

36. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo je potrebné

prijat' iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

37. V obdobných prípadoch ústavný súd vyslovil (IV. ÚS 55/09, IV. ÚS 180/09, III. ÚS 45/2010), že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovatel'a trestného činu.

38. Ako z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľ sa trestným oznámením jednoznačne domáhal trestného stíhania zodpovedných osôb konajúcich za obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ] a ZVJS a svoj neúspech v tomto smere považoval za porušenie jeho základných práv. Avšak ako bolo uvedené, právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby voči nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovatel'a podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, preto k jeho porušeniu postupom a napadnutým uznesením krajskej prokuratúry nemohlo dôjsť.

39. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistil, že inšpekčná služba na podané trestné oznámenie sťažovatel'a reagovala v rámci postupu pred začatím trestného stíhania upraveného Trestným poriadkom (§ 196 až § 198 Trestného poriadku) zákonným spôsobom, a teda riadne plnila svoje povinnosti vyplývajúce z uvedených zákonných noriem, pričom vydala rozhodnutie, ktoré v rámci „sťažnostného“ konania preskúmala krajská prokuratúra ako nadriadený orgán.

40. Uznesením č. k. 1 Kn 489/19/1100-8 z 9. septembra 2019 krajská prokuratúra zamietala sťažnosť sťažovatel'a proti uzneseniu inšpekčnej služby zo 16. augusta 2019, pretože ju nepovažovala za dôvodnú. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajská prokuratúra v prvom rade bližšie ozrejmila sťažovateľovi, ako je potrebné interpretovať skutkovú podstatu prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Následne uviedla, že

sa plne stotožňuje s dôvodmi odmietnutia trestného oznámenia deklarovanými v rozhodnutí inšpekčnej služby, pretože z trestného oznámenia, ale ani z podaného riadneho opravného prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu nezistila žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by príslušník ZVJS v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému prospech (neoprávnený) vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, prekračoval svoju právomoc alebo nesplnil povinnosť vyplývajúcu z ich právomoci alebo z rozhodnutia súdu, a to v súvislosti s ním podaným trestným oznámením. Krajská prokuratúra akceptovala názor inšpekčnej služby, podľa ktorého sa príslušník ZVJS ako verejný činiteľ nemohol dopustiť prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa tým, že uzatvoril zmluvu podľa Obchodného zákonníka s obchodnou spoločnosťou, pokiaľ na to mal oprávnenie. Sťažovateľom uvádzané tvrdenia a sťažnostné námietky podľa krajskej prokuratúry nebolo možné vyhodnotiť ako skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné začať trestné stíhanie pre akýkoľvek trestný čin uvedený v osobitnej časti Trestného zákona. Naopak, krajská prokuratúra preskúmaním predloženého, na vec sa vzťahujúceho kompletného spisového materiálu vyhodnotila, že zistené skutočnosti dostatočne odôvodňovali postup inšpekčnej služby podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, preto ho považovala za zákonný – vychádzajúci zo zadokumentovaných dôkazov.

41. Pretože krajská prokuratúra odkázala na odôvodnenie uznesenia inšpekčnej služby zo 16. augusta 2019, ústavný súd považoval za náležité sa s ním podrobne oboznámiť. Vyplýva z neho, že inšpekčná služba podľa § 196 ods. 2 Trestného poriadku doplnila trestné oznámenie výsluchmi relevantných osôb (príslušníkov ZVJS) a vyžiadaním dôležitých písomných podkladov (výpis z obchodného registra, správy generálneho riaditeľstva ZVJS, advokačný list Protimonopolného úradu Slovenskej republiky), podstatný obsah ktorých v odôvodnení zaznamenala. Následne inšpekčná služba detailne vyložila skutkovú podstatu trestného činu, zo spáchania ktorého sťažovateľ podozrieval ním všeobecne označené osoby, a ozrejmla aj ďalšie inštitúty trestného práva s tým súvisiace, a po dôkladnom zvážení a vyhodnotení trestného oznámenia a skutočností v ňom uvedených, ako aj zo zadovážených dôkazov dospela k záveru, že v danom prípade nedošlo k naplneniu všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Trestné

oznámenie bolo podľa názoru inšpekčnej služby potrebné považovať za zmätočné a také, ktoré „je iba všeobecným, povrchným a strohým konštatovaným subjektívneho názoru oznamovateľa, bez uvedenia relevantných a racionálnych skutočností, ktoré by exaktne napĺňali skutkovú podstatu akéhokoľvek trestného činu, uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Oznámenie... možno považovať za nedôveryhodné a účelové s cieľom poškodiť príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, pretože nie je spokojný s tým, aká je mu je ako odsúdenému účtovaná finančná hotovosť za telekomunikačnú prevádzku.“.

42. Ústavný súd na tomto mieste nepovažoval za potrebné opakovať ďalšiu celú podrobnú a rozsiahlu argumentáciu inšpekčnej služby, keďže táto je sťažovateľovi dobre známa.

43. Z uvedeného vyplýva, že rovnako ako inšpekčná služba, aj krajská prokuratúra v konaní o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa postupovala v zmysle zákonných ustanovení (§ 192 a nasl. Trestného poriadku) a jej rozhodnutie, v ktorom vyjadrila odôvodnený právny názor na zistený skutkový stav, spĺňa náležitosti predpokladané Trestným poriadkom. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a jej postup a právne závery ňou vyslovené v napadnutom uznesení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať.

44. Taktiež nebolo možné akceptovať sťažovateľom tvrdenu ničotnosť uznesenia krajskej prokuratúry, resp. jeho nulitu iba kvôli tomu, že v jeho výroku absentuje skutková veta. Ústavný súd pripomína, že krajská prokuratúra nerozhodovala priamo o trestnom oznámení sťažovateľa ako prvostupňový orgán, ale ako nadriadený orgán preskúmavajúci rozhodnutie inšpekčnej služby. Tomu plne zodpovedá aj výroková časť jej uznesenia, ktorá obsahovala všetky zákonné náležitosti.

45. Pretože medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu a označeným napadnutým postupom a rozhodnutím krajskej

prokuratúry absentuje akákoľvek príčinná súvislosť, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.C K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 dodatkového protokolu a vlastníckeho práva zaručeného čl. 17 charty postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100 a jej uznesením z 9. septembra 2019

46. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zjavné, že k zásahu do vlastníckych práv sťažovateľa zo strany krajskej prokuratúry by mohlo dôjsť iba v prípade, ak by táto nedala zadosť ústavnoprávnym princípom zakotveným v čl. 46 ods. 1 ústavy.

47. Pretože ústavný súd vylúčil možnosť porušenia sťažovateľom označeného základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a napadnutým uznesením krajskej prokuratúry, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 charty, pretože je evidentné, že vyslovenie porušenia týchto práv bolo v okolnostiach danej veci podmienené zistením porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu, k čomu ale nedošlo. Z toho dôvodu ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti v podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.D K namietanému porušeniu čl. 38 charty postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 489/19/1100 a jej uznesením z 9. septembra 2019

48. Za zjavne neopodstatnenú napokon ústavný súd považoval aj tú časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie čl. 38 charty.

49. Z čl. 38 charty totiž vyplýva záväzok „Únie zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa“, čo zároveň naznačuje, že toto ustanovenie, ktoré sa nijako netýka priamo definovanej individuálnej právnej situácie, zakotvuje zásadu, a nie právo, a v súlade s čl. 52 ods. 5 charty sa naň preto podľa názoru ústavného súdu možno odvolávať len na účely výkladu a kontroly zákonnosti legislatívnych aktov Únie (porovnaj návrhy generálneho advokáta Wahla prednesené 12. 12. 2013 vo veci Pohotovosť, C-470/12, EU:C:2013:844, bod 66).

50. Z dôvodov už uvedených ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

51. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti (zrušenie napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry a vrátenie jej veci na ďalšie konanie), keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 ústavy).

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

52. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom je potrebné poznamenať, že ústavný súd môže v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu (t. j. advokáta), ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. III. ÚS 265/2014).

53. S prihliadnutím na výsledok posúdenia ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III odôvodnenia tohto uznesenia) je evidentné, že išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, teda v danom prípade nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z tohto dôvodu ústavný súd žiadosti sťažovateľa o ustanovenie mu právneho zástupcu (podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde) nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu